

Od sjemenke do suncokreta

Gordana Anna Hübl, odgajateljica mentorica
Marija Tursan, odgajateljica
Dječji vrtić Maslačak, Zaprešić,
područno odjeljenje Januševac

'Zagledajmo se u mali cvijet pored nas i pogledajmo kamo nas sve može odvesti!'

Prije nekoliko godina, u jesen, u sklopu dječjeg vrtića 'Maslačak' započeo je s radom novi područni objekt u Januševcu. Odgojne grupe formirane su od novoupisane djece, ali su i neka djeca iz područnog objekta u Brdovcu preseljena u novi objekt. Na razini vrtića dogovoreno je da nove odgojne grupe u Januševcu odaberu ime po jednom cvijetu kako se imena grupa u vrtiću ne bi ponavljala. Odgojna grupa u kojoj je projekt proveden sastavljena je od djece koja su do tada bila smještena u dvije odgojne skupine. Trebalo je odabrati novo ime grupe. Krenuli smo u šetnju kako bismo u okolini odabrali cvijet čije ime bi nosila naša grupa. Na obližnjim poljima djeca su ugledala suncokret i jednoglasno odlučila da će se grupa zvati 'Suncokreti'. Neki su se pohvalili da taj cvijet raste u njihovim vrtovima.

Suncokretov krug

Otto i njegov tata Srećko sutradan su u vrtić donijeli veliki suncokret. Cvijet je bio veći od sobnih vrata. Djeca su se divila golemoj i teškoj cvjetnoj glavi, te izražajnoj žutoj boji njegovih latica. Javila su se pitanja: *Kako je*

Suncokreti u vrtićkom dvorištu

mogao narasti tako velik? Razvila se diskusija o sadnji suncokreta i uvjetima potrebnim za rast. Dogovorili smo se da sačuvamo sjemenke i probamo posaditi suncokrete u vrtićkom dvorištu. Dvorište vrtića, osobito cvjetne gredice, bilo je pusto. Zajedno s djecom počeli smo kopati gredice u cvjetnjaku. Rad sa zemljom veselio je većinu djece. Dječaci su vrlo energično kopali male kanaliće u koje smo potom posadili sjemenke suncokreta. Svakodnevno smo ih zalijevali i čekali što će se dogoditi... David: 'Gle, nešto viri iz našeg cvjetnjaka!' I zaista, svi smo se zagledali u mladice suncokreta. Počeli smo mjeriti koliko će narasti. Djeca su uspoređivala je li stabljika

suncokreta visoka kao oni ili ih je već prerasla. S početkom nove pedagoške godine, dočekali su nas dozreli suncokreti. Mogli smo ih ubrati i sakupiti njihove sjemenke. Povodom Dana kruha napravili smo suncokretovu pogaču. Dio sjemenki sačuvali smo za zimu jer smo brinuli za gladne ptičice. Nosili smo im sjemenke u kućice u dvorištu vrtića. Dio sjemenki sačuvali smo za ponovnu sadnju sljedeće godine. Sadnju suncokreta, ujedno simbola naše grupe, prepoznali smo kao dobar oblik oplemenjivanja vrtićkog dvorišta uz potpunu uključenost djece. Cilj projekta bio je pratiti cjelokupni rast ove autohtone i višestruko korisne biljke. Osim ljepote željeli smo da dje-

Rad sa zemljom veseli većinu djece

U 'malom laboratoriju zdrave hrane'

ca upoznaju i prehrambene vrijednosti suncokreta.

Posjet tvornici ulja 'Zvijezda'

Tijekom razgovora o tome što sve možemo dobiti od sjemenki suncokreta, djeca izjavljuju: 'Suncokretovo ulje...' (Tomislav)

'... I margarin... moj tata radi u tvornici ulja.' (Marko)

Tako se rodila ideja o posjetu tvornici ulja. Nije bilo dovoljno konzultirati se samo s Markovim tatom. Bilo nam je potrebno dosta odobrenja kako bismo se s djecom mogli uputiti u posjet tvornici. Također smo se konzultirali s našim stručnim timom (ravnateljem i pedagogom), te dobili sve upute vezane za sigurnost djece. Napokon, krenuli smo na izlet. Uz vrlo srdačan doček zaposlenika tvornice, krenuli smo u obilazak. Djeca su promatrala proces pakiranja margarina i punionice ulja. S velikim zanimanjem čudila su se koliko tu ima pokretnih traka i cijevi po kojima 'putuju', penju se i silaze prazne PVC boce, napunjene boce ulja, male PVC kutije, te kartonske kutije u koje se pakiraju gotovi proizvodi. U dvorištu su bile velike cisterne, spremnici ulja, vagoni za daljnju otpremu, viličari i kamioni u garažama za utovar robe... Nakon posjeta djeca su bila puna pozitivnih dojmova. Ovaj posjet utjecao je na planiranje naših daljnjih aktivnosti u vrtiću. Djeci su ponuđene razne likovne tehnike (grafitna olovka, tuš, tempera, pastela...). Nastali su vrlo maštoviti i konstruktivni dječji likovni radovi. Djeca su vrlo uvjerljivo prikazala punionice ulja. Vjerodostojno je

prikazan proces punjenja ulja u boce. Posebno velik interes bio je za crtanje procesa kako od malog komadića plastike nastaje velika PVC boca za ulje, koja kroz cijevi odlazi u spremište, a zatim se spušta na trake gdje se puni, zatvara i pakira. Neka su djeca pokazala poseban smisao za red i nizanje. David: 'Nacrtao sam traku di ide ulje.' Tomislav: 'To je ono veliko di stoji ulje, prazna boca i puna, a onda idu u kutijama na traci.' Sve nas je ovo potaknulo na formiranje centra za istraživanje kosine i slobodnog pada. Centar smo nazvali 'punionica ulja'. Zajedno s djecom centar smo izradili od nestrukturiranog materijala. Koristili smo kartonske role i ambalažu koju smo dobili u tvornici (kutijice od margarina, čepove od PVC boca za ulje i majonezu, male bočice, velike boce za ulje, kartonske kutije za pakiranje s oznakom 'Zvijezda'...). Tema nas je usmjeravala prema novim idejama. Oformili smo i 'mali laboratorij' u kojem smo istraživali boje, mirise i okuse raznih vrsta ulja. Djeca su uspoređivala suncokretovo, maslinovo i bučino ulje.

Tomislav: 'Ovo ulje je nevidljivo!'

Petar: 'Baš nije fino... Suncokretovo je meni najbolje!'

Hrvoje: 'Ovo je ulje zeleno.'

Pripremali smo salate od raznog povrća (kukuruz, mrkva, grah, kupus...), dodavali smo im razna ulja i degustirali.

Ivan: 'Fino je...'

Tara: 'Meni miriše na kikiriki.'

Dominik: 'Fino mi je... Ovo ulje je crvene i crne boje!'

Petar: 'Meni miriše na buču!'

U 'malom laboratoriju zdrave hrane' izradili smo piramidu zdrave hrane, a istraživali smo i svojstva tekućina.

Petar: 'Ulje je gusto.'

Tara: 'Ulje pliva na vodi.'

Tijekom dječje igre u vrtićkom dvorištu, uz cestu se zaustavilo dostavno vozilo. Bio je to kamion iz 'Zvijezde' s velikom slikom suncokreta. Djeca su odmah prepoznala kamion kakav su vidjela u tvornici 'Zvijezda'. Na poticaj odgajatelja, djeca su slikala kamion, te od nestrukturiranog materijala izradila dostavna vozila. Zajedno smo izradili i garaže s pripadajućim brojevima. Tako je nastala didaktička igra pridruživanja simbola brojeva. Na temelju interesa djece, nastale su i simboličke igre kamionima, garažama i tvorničkom ambalažom s oznakom 'Zvijezda', te razne igre građenja i konstruiranja. Ovim projektom ostvarili smo pravo djeteta na sudjelovanje u uređenju vrtićkog okoliša. Omogućili smo djeci uvid u proces proizvodnje hrane, te smo ih potaknuli na istraživanje prirodnih procesa (rasta biljke, istraživanja slobodnog pada i kosine, mirisa, boja i okusa...).

Literatura:

1. Bull, J.: *Vrtlarstvo za djecu* (50 zanimljivih aktivnosti za male vrtlare), Naša djeca d.o.o., Zagreb, 2004.
2. Hansen, K. A.: *Kurikulum za vrtiće*, POU KPK, Zagreb, 2006.
3. *Prehrambene smjernice za djecu*, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 2003.
4. Slunjski, E.: *Kada djeca istražuju*, Stanek d.o.o., Varaždin, 2009.
5. Tommes, S.: *Velika knjiga vrtlarstva*, Golden marketing i Thea Rob, Zagreb, 2002.